

Μελετών ή οποιαδήποτε διαφωνία ανάμεσα στον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο, σχετικά με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή άλλο θέμα, δεν απαλλάσσει σε καμία περίπτωση τον Παραχωρησιούχο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και την ευθύνη του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

- 10.3.3 Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση οποιουδήποτε τμήματος των Κατασκευών εάν δεν έχουν εγκριθεί οι σχετικές Μελέτες που αφορούν στο τμήμα αυτό σύμφωνα με το Άρθρο 10.2.

11. Κατασκευές Περιόδου Μελετών - Κατασκευών

11.1 Κατασκευές

Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει και περατώσει τις Κατασκευές της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και τους Κανόνες της Τέχνης και Επιστήμης, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή ευλόγως προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

11.2 Υφιστάμενα Τμήματα

Ο Παραχωρησιούχος έλαβε γνώση των έργων των Υφισταμένων Τμημάτων και έχει συμπεριλάβει στην Προσφορά του καθώς και στο Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών τις Επεμβάσεις που αφορούν στα έργα αυτά.

11.3 Προθεσμίες Περιόδου Μελετών - Κατασκευών

- 11.3.1 Η συνολική και όλες οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες προσμετρώνται σε ημερολογιακούς μήνες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, δεν δύναται να υπερβεί τους πενήντα τέσσερις (54) μήνες.

- 11.3.2 Εκτός από την παραπάνω συνολική προθεσμία ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να τηρήσει τις κάτωθι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες:

11.3.2.1 Πρώτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός τεσσάρων (4) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης Β' Φάσης για τα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου, με τα ΚΕΣ σε προσωρινή ή οριστική θέση,

- (ii) να προσδιορίσει την θέση των Προσωρινών Κατασκευών του Έργου,
- (iii) να ενημερώσει όλους τους εμπλεκόμενους Οργανισμούς για έκδοση Αδειών ή εκτέλεση εργασιών για το Έργο και να συγκεντρώσει τα στοιχεία για τις απαιτούμενες Άδειες και κυρίως για τις απαιτούμενες περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις,
- (iv) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών που θα προσαρτηθεί στην παρούσα Σύμβαση με πλήρη ανάλυση και συσχετισμό με τις εισροές - εκροές κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών, το οποίο θα αποτελεί επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος της Προσφοράς του,
- (v) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης.

11.3.2.2 Δεύτερη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός δώδεκα (12) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να έχει συντάξει και υποβάλει στο Δημόσιο το κτηματολόγιο των τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων για Συμπληρωματικούς Χώρους που του είναι αναγκαίοι μέχρι το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών ή/και να υποδείξει τυχόν αναγκαίους Πρόσθετους Χώρους της περιπτώσεως του Άρθρου 6.2.3 (i),
- (ii) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές (περιλαμβανομένης και της αποπλισθηρής ασφατικής στρώσης) στην υφιστάμενη Εθνική Οδό στο τμήμα Ευαγγελισμός – Σκοτίνα. Στην περίπτωση που δεν έχει διατεθεί έγκαιρα ο απαιτούμενος χώρος για την κατασκευή του σταθμού διοδίων στην προβλεπόμενη στο Άρθρο 25.1.3 (c) θέση, οι εργασίες μετατόπισης του σταθμού διοδίων Τεμπών εξαιρούνται από την παρούσα προθεσμία.

11.3.2.3 Τρίτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός δέκα πέντε (15) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει :

- (i) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο Τμήμα Ράχες - Ευαγγελισμός όπως περιγράφονται στην ΕΣΥ (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης), εξαιρουμένων των εργασιών που αφορούν σε σταθμούς διοδίων για τους οποίους απαιτούνται συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις σύμφωνα με το Άρθρο 6.1.6,
- (ii) να έχει εκτελέσει τις απαραίτητες εργασίες για τη θέση σε λειτουργία τουλάχιστον ενός ΣΕΑ για κάθε κατεύθυνση στο τμήμα Ράχες – Ευαγγελισμός και,
- (iii) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης) στο Τμήμα Σκοτίνα – Κατερίνη.

Η επίτευξη της εν λόγω προθεσμίας, αποτελεί προϋπόθεση για την διακοπή λειτουργίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, των υφιστάμενων πρᾶτηρίων υγρών καυσίμων που λειτουργούν στην περιοχή του Έργου και έχουν απευθείας σύνδεση με τον αυτοκινητόδρομο.

11.3.2.4 Τέταρτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός τριάντα έξι (36) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να έχει ολοκληρώσει τις εργασίες της διάνοιξης των σήραγγων, περιλαμβανομένων και των έργων πολιτικού μηχανικού για τις μόνιμες επενδύσεις και
- (ii) να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές (περιλαμβανομένης και της αντιολισθηρής ασφαλικής στρώσης) στο Τμήμα Κατερίνη – Κλειδί.

11.3.2.5 Πέμπτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός σαράντα έξι (46) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει το σύνολο των εργασιών πολιτικού μηχανικού για τις σήραγγες και τις γέφυρες του Έργου.

11.3.3 Η συνολική και οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες που αναφέρονται ανωτέρω μπορούν να παρατείνονται μόνο σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις της παρούσας.

11.3.4 Παράταση προθεσμιών δεν δύναται να δοθεί στον Παραχωρησιούχο:

- (i) λόγω άγνοιας των εδαφικών συνθηκών της περιοχής του Έργου, των προβλημάτων εξασφάλισης της κυκλοφορίας των προβλημάτων από δίκτυα και λοιπές εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω.

ή/και παρόδων ιδιοκτησιών, του χρόνου λειτουργίας των πηγών προμήθειας υλικών, της κατάστασης των οδών προσπέλασης, των δυσχερειών για τη μεταφορά και απόρριψη των προϊόντων εκσκαφής ή αδυναμίας έγκαιρης εξεύρεσης εργατών, μηχανημάτων και υλικών από την ελληνική ή ξένη βιομηχανία

- (ii) λόγω ελλείψεων ή λαθών στα πληροφοριακά στοιχεία που τυχόν του χορηγούνται για Ο.Κ.Ω. και στα αποτελέσματα των διερευνητικών τομών που θα κάνει για τον εντοπισμό αγωγών Ο.Κ.Ω. και Αρχαιολογικών Ευρημάτων,
- (iii) λόγω επίκλησης οινωδήποτε μεταβολών των συνθηκών εκτέλεσης της Σύμβασης, πέραν αυτών για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στην παρούσα.

11.4 Ποινικές Ρήτρες

11.4.1 Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας εκ μέρους του υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας του Αρθρου 11.3.1 της παρούσας, ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ και επιβάλλεται για υπέρβαση ίση ή μικρότερη από το 10% της συνολικής προθεσμίας. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε μέρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ.

11.4.2 Οι ποινικές ρήτρες για υπαίτια από τον Παραχωρησιούχο υπέρβαση των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών του Αρθρου 11.2.3 της παρούσας, για τις οποίες οι προβλεπόμενες ποινικές ρήτρες είναι ανέκκλητες, ορίζονται ως ακολούθως:

- (1) Για υπέρβαση της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.
- (2) Για υπέρβαση της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες 40.000 Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.
- (3) Για υπέρβαση της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για

οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.

- (4) Για υπέρβαση της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.
- (5) Για υπέρβαση της πέμπτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.

Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την επιβολή στον Παραχωρησιούχο ποινικής ρήτρας για υπέρβαση περισσότερων της μιας προθεσμιών, τότε θα επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο ενιαία ποινική ρήτρα προσδιοριζόμενη στο ύψος της μεγαλύτερης από τις συντρέχουσες προσαυξημένη κατά 10% για κάθε πέραν της μιας ποινική ρήτρα.

- 11.4.3 Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, εφόσον διαπιστώνεται καθυστέρηση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών - Κατασκευών που έχει ως αποτέλεσμα την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1 κατά τριάντα στα εκατό (30%). Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται σε κάθε περίπτωση σχετικής υπέρβασης να ειδοποιεί εγκαίρως το Ελληνικό Δημόσιο για το χρόνο που κατά την κρίση του απαιτείται για την επίτευξη της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 11.3.1.
- 11.4.4 Οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται με απόφαση της Υπηρεσίας και καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Στην περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος προσφύγει κατά της απόφασης του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 44 στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίησή της, οι ποινικές ρήτρες καταβάλλονται στο Ελληνικό Δημόσιο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της τυχόν απορριπτικής απόφασης της Επιτροπής Επίλυσης Διαφορών.
- 11.4.5 Στην περίπτωση μη συμμόρφωσης του Παραχωρησιούχου για καταβολή των ποινικών ρητρών, αυτές παρακρατούνται από

Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου (αν και στο βαθμό που αυτή οφείλεται) άλλως από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Μελετών - Κατασκευών.

- 11.4.6 Τα ποσά των ποινικών ρητρών που αναφέρονται στο Άρθρο 11 είναι σε τιμές Ημερομηνίας Τιμής Βάσης και θα αναπροσαρμόζονται βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά την ημερομηνία επιβολής της σχετικής ποινικής ρήτρας.
- 11.4.7 Το άθροισμα των ποσών των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει του παρόντος Άρθρου, περιορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο ποσό των σαράντα πέντε εκατομμυρίων Ευρώ (€ 45.000.000,00).

11.5 Καθήκοντα και Αρμοδιότητες Ανεξάρτητου Μηχανικού

Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ευθύνεται, κατά την διάρκεια της Περιόδου Μελετών και Κατασκευών, μεταξύ άλλων για τα εξής:

- (i) Τον έλεγχο και έγκριση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών και του συναρτώμενου χρονοδιαγράμματος εισροών-εκροών που θα υποβληθεί από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 12.
- (ii) Τον έλεγχο της τήρησης του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών και την υποβολή στο Δημόσιο μηνιαίων αναφορών προόδου του Χρονοδιαγράμματος και όλων των στοιχείων που αφορούν στο Έργο.
- (iii) Τον έλεγχο και την έγκριση των Μελετών σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις.
- (iv) Τον έλεγχο και την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου και της καταλληλότητας και επάρκειας αυτών σε ό,τι αφορά στις Μελέτες και Κατασκευές ή και στην λειτουργία και συντήρηση του Έργου.
- (v) Τον έλεγχο τήρησης των απαιτήσεων του περατωθέντος Έργου (συμπεριφορά του Έργου) με ανασκόπηση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων και δοκιμών.
- (vi) Την επιθεώρηση, τον έλεγχο και έγκριση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και του ποιοτικού ελέγχου καθώς και την παρακολούθηση τήρησης των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου για κάθε υποβαλλόμενο έγγραφο και πιστοποιητικό ελέγχου ποιότητας σχετικού με το Έργο.
- (vii) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και γενικά τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με όλες τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.

- (viii) Τον έλεγχο για τη διαπίστωση ότι τα υλικά και η ποιότητα της εργασίας συμφωνούν με τις συμβατικές απαιτήσεις και Προδιαγραφές και για το ότι λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την άρση κάθε σχετικής παράβασης.
- (ix) Την επίβλεψη των Κατασκευών σύμφωνα με τις συμβατικές ρυθμίσεις, απαιτήσεις και Προδιαγραφές.
- (x) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας τόσο στις Μελέτες και Κατασκευές όσο και για την λειτουργία του Έργου κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών.
- (xi) Την έκδοση των Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 19.1 και της Διοικητικής Παραλαβής για Χρήση σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 19.3 της παρούσας.
- (xii) Τον έλεγχο και έγκριση των Εγχειριδίων Λειτουργίας και Συντήρησης σύμφωνα με τα Άρθρα 20.3 και 20.4 της παρούσας.
- (xiii) Τον καθορισμό του χρόνου παράτασης συμβατικών προθεσμιών, καταβολής εξόδων και δαπανών λόγω επέλευσης Γεγονότων Απαλλαγής ή Γεγονότων Ανωτέρας Βίας και τον καθορισμό της καθυστέρησης του Παραχωρησιούχου για την επιβολή των ποινικών ρητρών.

11.6 Ανεξάρτητος Μηχανικός

- 11.6.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συνάψει με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος είναι ανεξάρτητος, διεθνούς φήμης και ειδικευμένος σε παρόμοια έργα, τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού που αποτελεί το Προσάρτημα 10 της παρούσας.
- 11.6.2 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν μπορεί να αντικατασταθεί ούτε μπορούν να τροποποιηθούν οι όροι της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οιασδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και της Πληρεξούσιας Τράπεζας, την οποία δεν θα μπορούν να αρνούνται χωρίς εύλογη αιτία.
- 11.6.3 Οποτεδήποτε διαπιστώσει το Ελληνικό Δημόσιο ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει παραβεί τις κατά τη Σύμβασή του υποχρεώσεις του, το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να (και ο Παραχωρησιούχος πρέπει να καταγγείλει τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού και να αντικαταστήσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό εφόσον δεν αρθεί η παράβαση), μετά από σχετική ειδοποίηση που επιδίδει ο Παραχωρησιούχος στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για την παράβαση, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού. Κάθε αντικατάσταση θα πρέπει να έχει την

προηγούμενη συναίνεση της Πληρεξούσιας Τράπεζας, την οποία δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία.

- 11.6.4 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού και αν συντρέχει περίπτωση, με τις υποδείξεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού (εφόσον οι υποδείξεις αυτές έχουν δοθεί σύμφωνα με τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού).
- 11.6.5 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει καθήκον επιμελείας και είναι υπεύθυνος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό προβλέπεται στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.
- 11.6.6 Οποιαδήποτε εκ μέρους του Ανεξάρτητου Μηχανικού παράβαση των υποχρεώσεων του από τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού ή οποιαδήποτε καθυστέρηση εκ μέρους του, ή που προκλήθηκε εξαιτίας του σχετικά με την εκπλήρωση ή την έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του από την Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, ή οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του Ανεξάρτητου Μηχανικού και του Παραχωρησιούχου που αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή εξ άλλης αιτίας, δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες του από ή σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.
- 11.6.7 Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 35.2.1 (i), το Δημόσιο θα δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.

11.7 Σύμβαση Μελετών και Κατασκευών

- 11.7.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συμβληθεί με τον Κατασκευαστή με τη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 9.
- 11.7.2 Ο Παραχωρησιούχος δεν μπορεί να αντικαταστήσει τον Κατασκευαστή και οι όροι της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών δεν μπορούν να τροποποιηθούν (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οποιαδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Ως αντικατάσταση του Κατασκευαστή νοείται και η αντικατάσταση οιαδήποτε μέλους του.
- 11.7.3 Ο Παραχωρησιούχος δεν απαλλάσσεται από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες και υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του γεγονότος ότι οι υποχρεώσεις του εκτελούνται από τον Κατασκευαστή, το δε Δημόσιο δεν θα είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο

υπεύθυνο έναντι του Κατασκευαστή, ούτε θα δεσμεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο από τους όρους της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών.

- 11.7.4 Η χορήγηση έγκρισης από το Ελληνικό Δημόσιο ως προς την ταυτότητα του Κατασκευαστή και η εξέταση ή η έγκριση των όρων της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών (ή οποιασδήποτε τροποποίησης ή παραίτησης από δικαιώματα αυτής) δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες ή υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, ούτε θα καθιστούν καθ' οιονδήποτε τρόπο το Ελληνικό Δημόσιο υπεύθυνο έναντι του Κατασκευαστή, ούτε θα του δημιουργούν οποιαδήποτε δέσμευση από τους όρους της Σύμβασης Μελετών και Κατασκευών.
- 11.7.5 Ο Παραχωρησιούχος ευθύνεται για όλες τις πληρωμές προς τον Κατασκευαστή, το δε Ελληνικό Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τέτοιες πληρωμές.
- 11.7.6 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιτρέψει στον Κατασκευαστή να αναθέτει υπεργολαβικά την εκπλήρωση μέρους των κατά την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεών του με την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης και των εξής προϋποθέσεων:
- (i) Ότι ο υπεργολάβος θα συμμορφώνεται, με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Μελέτης-Κατασκευής.
 - (ii) Ότι η ανάθεση της υπεργολαβίας δεν θα μειώνει τη δυνατότητα του Κατασκευαστή να εκπληρώσει τις κατά τη Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεις του ή/και τη δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εκπληρώνει τις κατά το παρόν υποχρεώσεις του.
 - (iii) Ότι ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό τα ονόματα και τα λοιπά στοιχεία του εκάστοτε σχετικού υπεργολάβου (ή υπεργολάβων) και θα κοινοποιεί ταυτοχρόνως αντίγραφο του εκάστοτε σχετικού υπεργολαβικού συμφωνητικού (ή συμφωνητικών) μέσα σε προθεσμία επτά ημερών από την ημερομηνία υπογραφής των υπεργολαβικών συμφωνητικών αυτών.
 - (iv) Ότι ο Κατασκευαστής θα παραμένει υπεύθυνος για αυτές τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής, λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεών του πραγματοποιείται από υπεργολάβο.

11.7.7 Ο Κατασκευαστής, τα μέλη του και οι τυχόν υπεργολάβοι του, όπως και οι τυχόν υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των Κατασκευών του Έργου (πλην των Μελετών) υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και σε διοικητικές και παρεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή της νομοθεσίας περί εκτελέσεως δημοσίων έργων, όπως θα οριστεί με το νόμο που θα κυρώσει την παρούσα Σύμβαση. Οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις μπορεί να επιβάλλονται παράλληλα και στον Παραχωρησιούχο.

11.8 Συμπληρωματικές Εργασίες

11.8.1 Για την ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών (οι «**Συμπληρωματικές Εργασίες**») στον Παραχωρησιούχο, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας περί ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων για συμπληρωματικές εργασίες στον τομέα των συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων. Σε περίπτωση που το Δημόσιο δώσει εντολή για Συμπληρωματικές Εργασίες (η «**Εντολή Συμπληρωματικών Εργασιών**»), η αξία των οποίων δεν δύναται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 50% του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών, ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη της παραγράφου 11.8.3, είναι υποχρεωμένος να τις εκτελέσει.

11.8.2 Μόλις καταστεί εφικτό, και σε κάθε περίπτωση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από τη λήψη μιας Εντολής Συμπληρωματικών Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο:

- (α) εάν, κατά την κρίση του οι Συμπληρωματικές Εργασίες συνεπάγονται:
 - (i) την μεταβολή του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών,
 - (ii) την παράταση οποιασδήποτε προθεσμίας των Άρθρων 11.3.1 και 11.3.2 της παρούσας,
 - (iii) τυχόν μεταβολή της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου,
 - (iv) τυχόν επιπτώσεις επί των εσόδων του ΚΕΠ.
- (β) την εκτίμηση της σχετικής δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών, σύμφωνα με την παράγραφο 11.8.4 της παρούσας και των τυχόν επιπτώσεων στη δαπάνη λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του ΚΕΠ ή/και στα έσοδα του Παραχωρησιούχου.

11.8.3 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αρνηθεί την εκτέλεση των Συμπληρωματικών Εργασιών, εάν η εκτέλεσή τους:

- (α) δύναται να τον εμποδίσει ολικώς ή μερικώς από την εκπλήρωση των ουσιαστών υποχρεώσεων του από την παρούσα Σύμβαση. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στο Δημόσιο όλα τα στοιχεία επί των οποίων βασίζει αυτήν την εκτίμηση, ή
- (β) συνεπάγεται παράταση της συνολικής προθεσμίας του Αρθρου 11.3.1 μεγαλύτερης της προβλεπόμενης στο Άρθρο 11.4.3, συνυπολογιζομένων και άλλων παρατάσεων που τυχόν του έχουν ήδη χορηγηθεί σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

11.8.4 Για τον υπολογισμό της δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών εφαρμόζονται:

- (α) οι τιμές του Τιμολογίου Εργασιών αναθεωρημένες κατά το χρόνο εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών, με την εκάστοτε ισχύουσα αναθεώρηση, ή
- (β) σε περίπτωση κατά την οποία οποιοδήποτε στοιχείο (ή στοιχεία) των Συμπληρωματικών Εργασιών δεν καλύπτεται (ή δεν καλύπτονται) από το προαναφερόμενο Τιμολόγιο Εργασιών, η αποζημίωσή τους θα υπολογισθεί κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικείμενου του Τιμήματος Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς του Παραχωρησιούχου.
- (γ) Η προκύπτουσα δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών περιλαμβάνει ανηγμένη και την αμοιβή των τυχόν συμπληρωματικών μελετών για εργασίες στο ΚΕΠ και προσαυξάνεται με την τυχόν συναρτώμενη πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Για Συμπληρωματικές Εργασίες εκτός ΚΕΠ η αμοιβή των μελετών υπολογίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και προσαυξάνεται ομοίως με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

11.8.5 Οποιοσδήποτε τυχόν επιπτώσεις των Συμπληρωματικών Εργασιών επί της δαπάνης λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του ΚΕΠ ή επί των εσόδων του Παραχωρησιούχου θα αποζημιώνονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 31.3.5. Η αποζημίωση θα είναι καταβλητέα για όσο χρονικό διάστημα της Περιόδου Παραχώρησης διαπιστώνεται πράγματι, με βάση τις ανωτέρω παραμέτρους υπολογισμού, μείωση εσόδων αποδιδόμενη στις εν λόγω Συμπληρωματικές Εργασίες

- 11.8.6 Εκτέλεση Συμπληρωματικών Εργασιών η οποία επηρεάζει δυσμενώς την Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών συνιστά Γεγονός Απαλλαγής.
- 11.8.7 Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 11.5 της παρούσας. Το Δημόσιο βαρύνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού για την επίβλεψη αυτή. Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών μετά το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών διενεργείται από όργανα του Δημοσίου.
- 11.8.8 Η δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών, όπως αυτή εκάστοτε υπολογίζεται σύμφωνα με το ανωτέρω Άρθρο 11.8.4 και πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, μετά από επιμέτρησή τους, βαρύνει εξ ολοκλήρου το Δημόσιο και καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την έκδοση σχετικής ΒΠΕ από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή σε περίπτωση Συμπληρωματικών Εργασιών μεγάλης έκτασης, των οποίων η εκτέλεση απαιτεί χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός μηνός, εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την επίτευξη των οροσέμων που θα συμφωνηθούν κατά την ανάθεση των Συμπληρωματικών Εργασιών μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτή θα πιστοποιείται με έκδοση αντίστοιχων ΒΠΕ από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
- 11.8.9 Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής της δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών πέραν του ενός (1) μήνα από την πάροδο των ανωτέρω προθεσμιών, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται τόκων επί του καθυστερούμενου ποσού υπολογιζόμενων με το Επιτόκιο Αναφοράς. Σε περίπτωση καθυστέρησης πλέον των δύο (2) μηνών και επί συνολικά οφειλόμενου ποσού δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) Ευρώ, μη συνυπολογιζόμενων και των τόκων της παρούσας παραγράφου, ο Παραχωρησιούχος θα έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση.

12. Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών και Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου

12.1 Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών

- 12.1.1 Εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και υποβάλλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, κοινοποιώντας στο Δημόσιο το Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών που θα προσαρτηθεί στη

Σύμβαση Παραχώρησης και το κατάλληλα προσαρμοσμένο σε αυτό χρονοδιάγραμμα εισροών - εκροών, μέσα στην αποκλειστική προθεσμία του Άρθρου 11.3.2.1.(iv). Το εν λόγω Χρονοδιάγραμμα θα προσαρτηθεί στην παρούσα σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών - Κατασκευών που υπέβαλε ο Παραχωρησιούχος με την Προσφορά του και προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 5. Το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών θα πρέπει να έχει συνταχθεί σύμφωνα με της απαιτήσεις του άρθρου 6 του Προσαρτήματος 2 με σαφή προσδιορισμό της Κρίσιμης Διαδρομής.

Ο Παραχωρησιούχος και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλουν να συμφωνήσουν για τη μορφή και το βαθμό των περαιτέρω λεπτομερειών που θα απαιτηθούν για την κατάρτιση του Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση της προόδου των εργασιών.

- 12.1.2 Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ελέγχει και εγκρίνει το υποβληθέν σε αυτόν Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών και κοινοποιεί στο Δημόσιο πλήρες αντίγραφο αυτού.
- 12.1.3 Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παραλαβή του εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Μελετών-Κατασκευών, το Δημόσιο δικαιούται να ενημερώσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο για τυχόν σχόλια ή αντιρρήσεις της.
- 12.1.4 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής ειδοποίησης από την Υπηρεσία, αν συμφωνεί, και κατά συνέπεια τροποποιεί το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών, ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός αν ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 44.
- 12.1.5 Αν οποιοσδήποτε Συμβαλλόμενος αμφισβητήσει την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορεί μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να υποβάλει το θέμα στην Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, η οποία θα επιληφθεί του ζητήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 44.
- 12.1.6 Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 44 αποδεχθεί τα σχόλια ή τις ενστάσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις απαραίτητες

οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου αυτός να επανυποβάλει το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών προς έγκριση, οι δε ανωτέρω διατάξεις θα εφαρμόζονται αναλόγως και για αυτή τη νέα υποβολή.

12.1.7 Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης

Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στο Δημόσιο τα Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης εντός της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας

12.1.8 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει προς έγκριση στο Δημόσιο το Χρονοδιάγραμμα της Περιόδου Εγγύησης ΚΕΠ εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών.

12.2 Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό μηνιαίες εκθέσεις προόδου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός, η δε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων υφίσταται μέχρι την ολοκλήρωση από τον Παραχωρησιούχο όλων των εργασιών οι οποίες αναφέρονται ως εκκρεμείς στη Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών ή και μετά. Οι εκθέσεις προόδου θα περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία:

- 12.2.1** Λεπτομέρειες περί της προόδου των εργασιών και της συμμόρφωσης με το Χρονοδιάγραμμα Μελετών-Κατασκευών και τις χρηματορροές.
- 12.2.2** Πίνακες που εμφανίζουν την κατάσταση των κατασκευαστικών εγγράφων, των παραγγελιών αγορών, της παραγωγής και της κατασκευής (περιλαμβανομένων των αποκλειστικών προθεσμιών).
- 12.2.3** Στοιχεία για το προσωπικό και τον εξοπλισμό στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου
- 12.2.4** Τα έγγραφα του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τα αποτελέσματα ποιοτικού ελέγχου για τα υλικά, τον εξοπλισμό και την εκτέλεση των εργασιών.
- 12.2.5** Μέτρα ασφαλείας και στατιστικά στοιχεία ατυχημάτων, περιλαμβανομένων και λεπτομερειών για κάθε τυχόν επικίνδυνο συμβάν.
- 12.2.6** Ενέργειες που σχετίζονται με θέματα προστασίας περιβάλλοντος και υποχρεώσεις για αναφορές και μετρήσεις σύμφωνα με τους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους.

- 12.2.7 Συγκρίσεις μεταξύ ενεργειών και προγραμματισμένης προόδου με λεπτομέρειες ως προς κάθε θέμα το οποίο μπορεί τυχόν να βάλει σε κίνδυνο την ολοκλήρωση των εργασιών.
- 12.2.8 Δραστηριότητες σχετικές με τις δημόσιες σχέσεις.
- 12.3 Το περιεχόμενο των Μηνιαίων Εκθέσεων Προόδου δύναται να τροποποιηθεί κατόπιν συμφωνίας του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

13. Υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου

- 13.1 Κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος δε δικαιούται να αναθέσει σε υπεργολάβους την εκτέλεση ουσιώδους μέρους των υποχρεώσεων του που αφορούν στην εκτέλεση των εργασιών ή στην λειτουργία και συντήρηση του Έργου χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και υπό την επιφύλαξη των κανόνων δημοσιότητας της ισχύουσας νομοθεσίας, την οποία δεν θα μπορεί να αρνηθεί ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Υπό την προϋπόθεση ότι δεν επέρχεται ουσιώδης μεταβολή σχετικά με το αντικείμενο υπεργολαβίας, δεν απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου προκειμένου περί υπεργολάβων που έχουν ονομασθεί με την Προσφορά (περιλαμβανομένου του Κατασκευαστή).
- 13.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να αναθέσει σε υπεργολάβο οποιοσδήποτε από τις υποχρεώσεις του εκ της παρούσας Σύμβασης με αίτησή του θέτει υπόψη του Δημοσίου όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία για τον υπεργολάβο, όπως εμπειρία, προσωπικό που θα ασχοληθεί στο Έργο, εκπροσώπηση, οικονομικά στοιχεία, καθώς και τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που προτίθεται να του αναθέσει. Το Δημόσιο αποφαινεται επί του αιτήματος εντός τριάντα (30) ημερών.
- 13.3 Εάν το Δημόσιο δεν απαντήσει μέσα στο πιο πάνω χρονικό διάστημα, θεωρείται ότι το αίτημα έχει γίνει δεκτό.
- 13.4 Ο Παραχωρησιούχος παραμένει υπεύθυνος και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και την ευθύνη του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεων του εκτελείται από υπεργολάβο.
- 13.5 Επί πλέον, ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει με το υπεργολαβικό συμφωνητικό ότι:
- (1) Όλα τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση ισχύουν και έναντι του υπεργολάβου και αποτελούν και δικές του υποχρεώσεις.
 - (2) Το υπεργολαβικό συμφωνητικό δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα στους συμβαλλόμενους έναντι του Δημοσίου.

- (3) Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της παρούσας Σύμβασης οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο:
- (α) Το Ελληνικό Δημόσιο δικαιούται να συνεχίσει το υπεργολαβικό συμφωνητικό με τους ίδιους τουλάχιστον όρους.
 - (β) Το Ελληνικό Δημόσιο δεν ευθύνεται, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση που απορρέει από το εκτελεσμένο - εκ μέρους του υπεργολάβου - μέρος του υπεργολαβικού συμφωνητικού, για το οποίο ο Παραχωρησιούχος και μόνον αυτός υπέχει κάθε ευθύνη.
- (4) Ο Παραχωρησιούχος και οι υπεργολάβοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν κάθε πληροφορία σχετική με την εξέλιξη του υπεργολαβικού συμφωνητικού, εφόσον τούτο ζητηθεί από το Δημόσιο.
- 13.6** Το Ελληνικό Δημόσιο δεν δικαιούται να παρεμβαίνει στις σχέσεις υπεργολάβου και Παραχωρησιούχου παρά μόνον όταν:
- (α) παραβιάζονται ουσιωδώς από τον υπεργολάβο όροι της παρούσας Σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει προηγουμένως ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να αρθεί η παραβίαση των όρων της Σύμβασης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα,
 - (β) υπάρχουν λόγοι παρέμβασης του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 27 της παρούσας.
- Οι παρεμβάσεις του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί να φθάνουν μέχρις αξίωσης για άμεση αντικατάσταση του υπεργολάβου.
- Η παρέμβαση ή μη του Ελληνικού Δημοσίου δεν αίρει ούτε αποδυναμώνει τις ευθύνες του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.
- 13.7** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί στο Δημόσιο επικυρωμένο αντίγραφο όλων των συμβάσεων που καταρτίζει για την εκμετάλλευση των ΣΕΑ ή για οποιαδήποτε άλλη επιτρεπόμενη από την παρούσα εκμετάλλευση του Έργου, εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή τους.

14. Εργοταξιακοί Χώροι - Παρακείμενες Εργασίες - Στοιχεία του Έργου

- 14.1 Διαρρύθμιση και Εξοπλισμός Εργοταξιακών Χώρων-Διευκόλυνση Υπηρεσίας**
- 14.1.1** Ο Παραχωρησιούχος, με δική του μέριμνα και δαπάνη, θα διαρρυθμίσει κατάλληλα τους εργοταξιακούς χώρους, ώστε να περιλαμβάνουν όλες τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται για την κατασκευή του Έργου, όπως συγκροτήματα μηχανημάτων και

εγκαταστάσεων, συνεργεία, εργοταξιακά εργαστήρια, αποθήκες, γραφεία.

- 14.1.2 Ο Παραχωρησιούχος θα διαθέσει στο Δημόσιο τις εγκαταστάσεις και τις διευκολύνσεις που εύλογα απαιτούνται για την άσκηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του που προβλέπονται στην παρούσα.

14.2 Διευκολύνσεις στην Εκτέλεση Εργασιών από το Ελληνικό Δημόσιο ή από Άλλους Εργολήπτες

- 14.2.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, κατόπιν εύλογης προηγούμενης ειδοποίησης από το Ελληνικό Δημόσιο, να διευκολύνει την εκτέλεση εργασιών από το Ελληνικό Δημόσιο ή από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από το Ελληνικό Δημόσιο σε παρακείμενες εργασίες, στο βαθμό που δεν επηρεάζεται ουσιωδώς η εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Μελετών – Κατασκευών.

- 14.2.2 Ενδεικτικά αναφέρονται, ως μέτρα διευκόλυνσης, η εξασφάλιση διελεύσεων (οχημάτων / μηχανημάτων / προσωπικού / υλικών) άλλων εργοληπτών, η ρύθμιση της σειράς των εργασιών του ώστε να συντονίζονται με τις εργασίες από την παρουσία άλλων εργοληπτών στους χώρους εκτέλεσης των εργασιών ή/και από την εγκατάσταση εξοπλισμού του Ελληνικού Δημοσίου ή άλλων κ.λ.π.

- 14.2.3 Κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να συμπεριφέρεται και με τα συνεργεία ή τους εργολήπτες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας που εργάζονται στην περιοχή του Έργου.

- 14.2.4 Το Ελληνικό Δημόσιο θα μεριμνήσει για την παροχή αντίστοιχων διευκολύνσεων κατά την εκτέλεση εργασιών από τον Παραχωρησιούχο, από το ίδιο, από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από το Ελληνικό Δημόσιο ή από εργολήπτες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας.

14.3 Στοιχεία του Έργου

- 14.3.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει ότι θα τηρείται στα εργοταξιακά γραφεία ημερολόγιο Έργου, αντίγραφα των εγκεκριμένων Μελετών και των κατασκευαστικών σχεδίων και αρχείο των στοιχείων και εγγράφων του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και του ποιοτικού ελέγχου, ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμα από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία.

- 14.3.2 Για όλες τις εργασίες θα συντάσσονται Μητρώα Έργων με σχέδια «όπως κατασκευάστηκε», επιμετρήσεις καθώς και ό,τι απαιτείται από τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφαλείας. Οι επιμετρήσεις θα συντάσσονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και θα συνοδεύονται

από τα αντίστοιχα στοιχεία ποιοτικού ελέγχου, που αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για την έκδοση Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών.

14.4 Μέτρα Πρόληψης Ατυχημάτων ή Ζημιών

- 14.4.1 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 14.2, ο Παραχωρησιούχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την προσπέλαση στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου οποιουδήποτε προσώπου που δεν είναι σχετικό με την εκτέλεση της Σύμβασης.
- 14.4.2 Ο Παραχωρησιούχος πρέπει να διασφαλίζει και φυλάσσει όλες τις περιοχές εργοταξίων, αποθηκών κ.λ.π. Είναι υπεύθυνος για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, ασφάλειας του προσωπικού του, των εκπροσώπων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή του Δημοσίου και τρίτων, προκειμένου να αποφευχθούν ατυχήματα ή/και απώλειες, που μπορεί να επισυμβούν κατά την εκτέλεση του Έργου.
- 14.4.3 Ο Παραχωρησιούχος με μέριμνα και δαπάνες του θα παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ζημιών στις παρακείμενες ιδιοκτησίες, στα δίκτυα ΟΚΩ και στο οδικό δίκτυο και θα ασφαλίσει τον εαυτό του και το Ελληνικό Δημόσιο έναντι οποιασδήποτε οικονομικής απαίτησης τρίτων λόγω τέτοιων ζημιών, σύμφωνα με το Άρθρο 29 της παρούσας.

15. Τήρηση Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας - Προσωπικό

15.1 Τήρηση Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας

- 15.1.1 Καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, όπως εκάστοτε ισχύουν, να εξασφαλίζει και τη συμμόρφωση με αυτές και του Κατασκευαστή των αντιπροσώπων, υπαλλήλων και προστηθέντων του, και να προσαρμόζεται σε κάθε μεταβολή τους.
- 15.1.2 Ο Παραχωρησιούχος, ως υπόχρεος να τηρεί τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας, υποχρεούται να ανακοινώνει αμέσως στο Δημόσιο τις οδηγίες που απευθύνονται ή κοινοποιούνται σε αυτόν κατά τη διάρκεια της Σύμβασης και τα έγγραφα των διάφορων Αρμόδιων Αρχών σχετικά με τους εν λόγω Κανονισμούς.
- 15.1.3 Τόσο το Δημόσιο όσο και κάθε Αρμόδια Αρχή δικαιούνται να έχουν πρόσβαση και να επισκέπτονται το Έργο προκειμένου να εξασκούν τα δικαιώματά τους να παρακολουθούν και να ελέγχουν τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας.

15.2 Προσωπικό

- 15.2.1 Ο Παραχωρησιούχος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης οφείλει να εξασφαλίζει ο ίδιος ή μέσω του Κατασκευαστή, ότι θα διαθέτει επαρκές εργατοϋπαλληλικό προσωπικό και λοιπούς ανθρώπινους πόρους ώστε να συμμορφώνεται με όλες τις σχετικές με τη μελέτη, την κατασκευή, τη συντήρηση και τη λειτουργία υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση.
- 15.2.2 Μέσα σε προθεσμία εκατό (100) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να παραδώσει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό κατάλογο με τα μέλη του προσωπικού του Κατασκευαστή τα οποία βρίσκονται σε διευθυντικές ή εποπτικές θέσεις και τα αντίστοιχα προσόντα των μελών αυτών. Ο κατάλογος αυτός θα ενημερώνεται εφόσον υπάρξουν αλλαγές.
- 15.2.3 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει ότι ο Κατασκευαστής διαθέτει, κατ' ελάχιστον, και το ακόλουθο προσωπικό για την Περίοδο Μελέτης και Κατασκευής:
- (i) Διευθυντή Κατασκευών,
 - (ii) Διευθυντές Εργοταξίων,
 - (iii) Ειδικό προσωπικό για την τήρηση των διατάξεων περί Υγιεινής και Ασφάλειας και των απαιτήσεων της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων των Σηράγγων,
 - (iv) Ειδικό προσωπικό για τη διασφάλιση του συστήματος ποιότητας και του ποιοτικού ελέγχου,
- και όποιο άλλο εξειδικευμένο προσωπικό προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.
- 15.2.4 Ρητά καθορίζεται ότι ο Παραχωρησιούχος παραμένει μόνος και αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια στο Έργο και είναι δική του ευθύνη η λήψη των ενδεδειγμένων και ορθών μέτρων ασφαλείας και η τήρηση των σχετικών κανονισμών. Για θέματα πρόληψης ατυχημάτων ισχύουν γενικά όσα ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία.

16. Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ποιοτικός Έλεγχος

16.1 Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταρτίσει και να εφαρμόσει ένα Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ελέγχου Ποιότητας σύμφωνα με τη διαδικασία του ISO-9001 (όπου τυγχάνει εφαρμογής) και των κανόνων καλής

πρακτικής του κλάδου. Το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας και Ελέγχου Ποιότητας θα καλύπτει (μεταξύ άλλων) τη γενική διαχείριση του Έργου, την καταγραφή και διατήρηση οικονομικών στοιχείων, τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την κατασκευή, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την επιστροφή του. Το σύστημα αυτό θα υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό προς έλεγχο και έγκριση από αυτόν.

16.2 Εργαστήρια

16.2.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να οργανώσει και να εγκαταστήσει κατάλληλα και πλήρως εξοπλισμένα εργοταξιακά εργαστήρια για τη διεξαγωγή δειγματοληψιών και δοκιμών ελέγχου σε δείγματα εδάφους, αδρανή υλικά, σκυρόδεμα, οδοστρώματα, στις επιφανειακές στρώσεις και στα υλικά. Η καταλληλότητα των εργοταξιακών εργαστηρίων θα βεβαιώνεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.

16.2.2 Ο Παραχωρησιούχος θα λαμβάνει την προηγούμενη έγκριση του Ανεξάρτητου Μηχανικού προτού χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε εξωτερικό πιστοποιημένο εργαστήριο για οποιεσδήποτε δοκιμές ή ελέγχους.

16.3 Ευθύνη Παραχωρησιούχου

Η άσκηση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό των δικαιωμάτων και καθηκόντων του σε ό,τι αφορά τον έλεγχο του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τον ποιοτικό έλεγχο δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις και ευθύνες του.

17. Προστασία του Περιβάλλοντος

17.1 Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις

Κατά τη διάρκεια του Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος, λαμβανομένου υπ' όψιν και του Άρθρου 31.7, υποχρεούται να συμμορφώνεται πλήρως με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.

17.2 Πρόληψη

Υπό την επιφύλαξη των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων και χωρίς περιορισμό ως προς αυτές, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται πάντοτε, μεταξύ άλλων:

- (α) αφενός να εξασφαλίζει ότι ο ίδιος, οι υπεργολάβοι του, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του στο πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων θα χρησιμοποιούν τις καλύτερες διαθέσιμες τεχνικές, για να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται κάθε είδους ρύπανση που μπορεί να προκληθεί στο Περιβάλλον, και να εξασφαλίζει ότι η αποθήκευση, επεξεργασία, αποβολή και απομάκρυνση όλων των ουσιών οι οποίες παράχθηκαν σε

οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια των Κατασκευών, τα της ολοκλήρωσης, της ανάπτυξης, της συντήρησης και/ή της λειτουργίας του Έργου ή κατ' άλλο τρόπο, στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (ή κατά τη διάρκεια εκσκαφής, εξόρυξης, λατόμησης ή της διαδικασίας θραύσης αδρανών) θα είναι τέτοιας φύσης ώστε να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται οποιαδήποτε ρύπανση που θα μπορούσε να προκληθεί στο Περιβάλλον ή στον Άνθρωπο ή σε οποιονδήποτε άλλο ζώντα οργανισμό από τις ουσίες αυτές.

- (β) να διαχειρίζεται οποιαδήποτε υλικά εκσκαφών, ρυπογόνες ουσίες, οποιαδήποτε στερεά ή υγρά απόβλητα, οποιαδήποτε απορρίμματα, οποιαδήποτε άχρηστα υλικά κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη μη πρόκληση βλαβών στο Περιβάλλον,
- (γ) να εξασφαλίζει ότι μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών, αυτός, ο Κατασκευαστής και οι υπεργολάβοι του θα επαναφέρουν το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, στην αρχική τους κατάσταση ή στη μορφή που καθορίζεται στις εγκεκριμένες Μελέτες.

17.3 Χρήση Εκρηκτικών

- 17.3.1 Ο Παραχωρησιούχος δύναται, εφ' όσον για άλλους λόγους δεν απαγορεύεται, να χρησιμοποιεί εκρηκτικά μόνο κατόπιν άδειας της Αρμόδιας Αρχής και σύμφωνα με αυτήν.

17.4 Προστασία κατά του Θορύβου και Ρύπων

Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 31.6, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται με δαπάνες του:

- 17.4.1 στην εκτέλεση όλων των έργων που είναι απαραίτητα για την τήρηση των εκάστοτε ισχυόντων ορίων θορύβου και αέριων ρύπων καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις.
- 17.4.2 να εκπονήσει προς το σκοπό αυτό σχετική μελέτη για την εγκατάσταση συστήματος ελέγχου με μόνιμους και περιοδικούς σταθμούς μέτρησης θορύβου και αέριων ρύπων σε θέσεις που θα εγκριθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.
- 17.4.3 να εγκαταστήσει ηχοπετάσματα ή/και να προχωρήσει στην κατάλληλη φύτευση για την συμμόρφωση με τα όρια θορύβου στις θέσεις εκείνες του ΚΕΠ που έως και τριάντα (30) ημέρες προ της κατάρτισης της Προσφοράς υπάρχει οργανωμένη δόμηση ή υπάρχει ειδική εγκατάσταση (νοσοκομείο, σχολείο κλπ.)

17.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται:

- (i) να ορίσει εξειδικευμένο επιστήμονα ως «Υπεύθυνο Περιβάλλοντος»